

Bruxelles, den 13. juni 2016
(OR. en)

9230/16

ECOFIN 470
UEM 216
SOC 334
EMPL 230
COMPET 304
ENV 349
EDUC 205
RECH 196
ENER 212
JAI 460

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Komm. dok. nr.:	9144/16 ECOFIN 435 UEM 185 SOC 299 EMPL 195 COMPET 272 ENV 316 EDUC 172 RECH 164 ENER 177 JAI 422 - COM(2016) 347 final
Vedr.:	Henstilling med henblik på RÅDETS HENSTILLING om Sveriges nationale reformprogram for 2016 og med Rådets udtalelse om Sveriges konvergensprogram for 2016

Hermed følger til delegationerne ovennævnte udkast til Rådets henstilling, som er blevet revideret og godkendt af de forskellige rådsudvalg på grundlag af Kommissionens forslag COM(2016) 347 final.

RÅDETS HENSTILLING

af ...

om Sveriges nationale reformprogram for 2016 og med Rådets udtalelse om Sveriges konvergensprogram for 2016

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 9, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer², særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Den 26. november 2015 vedtog Kommissionen den årlige vækstundersøgelse, som markerede starten på det europæiske semester 2016 om samordning af de økonomiske politikker. Den 17.-18. marts 2016 tilsluttede Det Europæiske Råd sig prioriteterne i den årlige vækstundersøgelse. Den 26. november 2015 vedtog Kommissionen på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 rapporten om varslingsmekanismen, hvori Sverige blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse.
- (2) Den 26. februar 2016 blev landerapporten for Sverige 2016 offentliggjort. Den indeholdt en analyse af Sveriges fremskridt med hensyn til gennemførelsen af den landespecifikke henstilling, som blev vedtaget af Rådet den 14. juli 2015, og opfyldelsen af Sveriges nationale Europa 2020-mål. Den indeholdt desuden en dybdegående undersøgelse i henhold til artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011. Den 8. marts 2016 fremlagde Kommissionen resultaterne af den dybdegående undersøgelse. Kommissionen konkluderer i sin analyse, at Sverige oplever makroøkonomiske ubalancer. Især husholdningernes store og voksende gæld, der hænger sammen med høje og stigende boligpriser i en kontekst med positive kreditstrømme, indebærer en risiko for en ukontrolleret korrektion med følger for realøkonomien og banksektoren. Der er truffet politiske foranstaltninger på det makroprudentielle område, som dog muligvis kan være utilstrækkelige. Der forekommer stadig huller i den politik, der føres i forhold til boligrelaterede skatter, amortiseringen af realkreditlån og den måde, som ejerbolig- og lejeboligmarkedet fungerer på.

- (3) Den 28. april 2016 fremlagde Sverige sit nationale reformprogram for 2016 og sit konvergensprogram for 2016. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen.
- (4) Der er taget hensyn til relevante landespecifikke henstillinger i forbindelse med programmeringen af de europæiske struktur- og investeringsfonde for 2014-2020. I henhold til artikel 23 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013³ kan Kommissionen, hvis det er nødvendigt for at støtte gennemførelsen af relevante henstillinger fra Rådet, anmode en medlemsstat om at evaluere og foreslå ændringer i sin partnerskabsaftale og sine relevante programmer. Kommissionen har redegjort nærmere for, hvordan den agter at anvende denne bestemmelse, i retningslinjer for anvendelsen af foranstaltninger, der knytter de europæiske struktur- og investeringsfondes effektivitet til forsvarlig økonomisk styring.
- (5) Sverige er i øjeblikket underlagt den forebyggende del af stabilitets- og vækstpagten. I sit konvergensprogram for 2016 har regeringen planlagt at nå en samlet saldo på -0,4 % af BNP og fortsat opfylde den mellemfristede målsætning om et strukturelt underskud på 1 % af BNP i hele programperioden. Ifølge konvergensprogrammet ventes gældskvoten at falde til 42,5 % i 2016 og fortsætte faldet til 39,1 % i 2019. Det makroøkonomiske scenarie, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne, er realistisk frem til 2016 og forsigtigt derefter. På basis af Kommissionens forårsprognose 2016 ventes den strukturelle saldo at udgøre -0,5 % af BNP i 2016 og -0,9 % i 2017 og dermed ligge over den mellemfristede budgetmålsætning. Eventuelle fremtidige afvigelser vil blive vurderet i forhold til kravet om at fastholde den strukturelle saldo på samme niveau som den mellemfristede budgetmålsætning. På grundlag af sin vurdering af konvergensprogrammet og under hensyntagen til Kommissionens forårsprognose 2016 er Rådet af den opfattelse, at Sverige forventes at være i overensstemmelse med bestemmelserne i stabilitets- og vækstpagten.

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 320).

- (6) Husholdningernes gæld ligger på et meget højt niveau i Sverige og er vokset med en af de hurtigste vækstrater i Unionen i de seneste ti år. Husholdningernes gæld i forhold til den årlige disponible indkomst udgjorde 175 % i 2015 ifølge Riksbankens beregninger og 87 % i forhold til BNP. Sverige har et af de største skatteincitamenter til at eje fast ejendom i Unionen på grund af de forholdsvis lave ejendomsskatter og den høje rentefradragsret på realkreditlån. Husholdningernes høje gæld udgør en risiko for den makroøkonomiske stabilitet. Regeringen har taget visse skridt til at dæmme op for husholdningernes gældsætning, herunder lovgivning, der pålægger obligatoriske amortiseringskrav i forbindelse med nye realkreditlån, som Rigsdagen vedtog den 23. marts 2016. Vedtagelsen af denne vigtige foranstaltning blev betydeligt forsinket, fordi der blev rejst spørgsmål om Sveriges makroprudentielle myndigheds juridiske mandat til at indføre dette krav. Der er risiko for, at de yderligere foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at tackle Sveriges stigende ubalancer, ligeledes kan blive forsinket, medmindre de juridiske forhold omkring den makroprudentielle myndigheds mandat revideres. Endelig har regeringen ikke taget skridt til at justere de skattemæssige incitamenter ved f.eks. at reducere rentefradragsretten på realkreditlån eller ændre ejendomsbeskatningen.

- (7) Det svenske boligmarked udgør fortsat en potentiel kilde til ustabilitet. Boligpriserne er steget næsten konstant i de sidste 20 år, især i og omkring Stockholm og Göteborg. Boligpriserne stiger ikke kun på grund af stærke fundamentale økonomiske forhold, f.eks. væksten i den disponible indkomst, men også på grund af en strukturel ineffektivitet på boligmarkedet. Boligudbuddet hæmmes af en ineffektiv udnyttelse af boligmassen, en høj grad af huslejekontrol, en svag konkurrence i byggesektoren, utilstrækkelig adgang til jordarealer til nybyggeri og langvarige og komplekse planlægningsprocedurer. Den nuværende beskatning af kapitalgevinster fra salg af fast ejendom begrænser potentialet for en mere effektiv udnyttelse af den eksisterende boligmasse. Strukturelle skævheder resulterer i utilstrækkelige boliginvesteringer og udbredt boligmangel og bidrager til konstant stigende boligpriser. Manglen på ledige og økonomisk overkommelige boliger begrænser også mobiliteten på arbejdsmarkedet og udgør en hindring for en effektiv integration af migranter på arbejdsmarkedet. Regeringen har truffet visse foranstaltninger, herunder øget offentlig finansiering til investeringer i boligsektoren og forenkling af visse planlægningsprocedurer. I december 2015 fremkom der i forbindelse med en undersøgelse af konkurrencen i bygge- og anlægssektoren forslag til en række mulige foranstaltninger, herunder større gennemsigtighed, når det gælder offentlige boligkontrakter. Regeringen har imidlertid ikke gjort fremskridt med at reformere reglerne for huslejeafsettelse.
- (8) Trods de relativt gode investeringsresultater står Sverige over for en række udfordringer, der kan få negativ indvirkning på landets langsigtede konkurrenceevne. Navnlig den strukturelle ineffektivitet på boligmarkedet hæmmer investeringer på dette område. Investeringer i infrastruktur med henblik på at forbedre forbindelserne i og mellem byområder er utilstrækkelige i betragtning af de begrænsninger, der følger af manglen på boliger.

- (9) Sverige har ifølge PISA-undersøgelsen oplevet det største fald i uddannelsesresultaterne blandt de 15-årige i samtlige OECD-lande i de sidste ti år, og niveauet ligger nu under både EU- og OECD-gennemsnittet. Denne forværring af uddannelsesresultaterne risikerer at lægge pres på Sveriges konkurrenceevne og innovationskapacitet på lang sigt. Udfordringen på uddannelsesfronten skærpes af store forskelle mellem resultaterne blandt unge med og uden indvandrerbaggrund. Denne forskel kræver særlig opmærksomhed, når henses til det store antal unge migranter, der er ankommet for nylig, og som skal integreres i uddannelsessystemet. Uklare skolefinansieringsmekanismer kombineret med en usystematisk kontrol med anvendelsen af midler på forskellige niveauer af skolesystemet hindrer en effektiv udnyttelse af ressourcer. Regeringen har bevilget supplerende midler til forbedring af resultaterne og ligheden i skolerne, og den tager skridt til at integrere de nyankomne migranter i uddannelsessystemet.
- (10) Den store tilstrømning af flygtninge det seneste år har en række sociale og økonomiske konsekvenser for Sverige. Mens de mange flygtninge på kort sigt vil få de offentlige udgifter til at stige og øge den indenlandske efterspørgsel og dermed BNP, afhænger den mellemfristede effekt for beskæftigelse og vækst af, at det lykkes at indsluse flygtningene på arbejdsmarkedet og at integrere dem socialt, bl.a. gennem støtte til uddannelse. Dette emne står højt på den politiske dagsorden på både EU- og medlemsstatsniveau og vil blive overvåget og analyseret nøje i bl.a. landerapporten for 2017.
- (11) Som led i det europæiske semester har Kommissionen gennemført en omfattende analyse af Sveriges økonomiske politik, som blev offentliggjort i landerapporten for 2016. Den har også vurderet konvergensprogrammet og det nationale reformprogram samt opfølgningen på de henstillinger, der er blevet rettet til Sverige i de foregående år. Den har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Sverige, men også til, i hvor høj grad de er i overensstemmelse med EU's regler og retningslinjer, da der er behov for at styrke EU's samlede økonomiske styring, ved at der på EU-plan ydes bidrag til kommende nationale beslutninger. Henstillingerne som led i det europæiske semester afspejles i henstilling 1 nedenfor.

- (12) Rådet har på baggrund af denne vurdering gennemgået konvergensprogrammet og er af den opfattelse⁴, at Sverige forventes at være i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpakten.
- (13) På baggrund af Kommissionens dybdegående undersøgelse og denne vurdering har Rådet gennemgået det nationale reformprogram og konvergensprogrammet. Dets henstillinger i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011 afspejles i henstilling 1 nedenfor,

⁴ I medfør af artikel 9, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1466/97.

HENSTILLER, at Sverige i 2016 og 2017 iværksætter tiltag med henblik på at:

1. Sætte ind over for stigningen i husholdningernes gæld ved at tilpasse skatteincitamenterne, navnlig ved gradvist at nedsætte rentefradragene i forbindelse med realkreditlån eller øge de løbende ejendomsskatter. Sikre, at den makroprudentielle myndighed har retlige beføjelser til at gennemføre foranstaltninger for at sikre den finansielle stabilitet i tide. Fremme boliginvesteringer og forbedre effektiviteten på boligmarkedet, bl.a. ved at indføre større fleksibilitet i fastsættelsen af huslejer og ved at revidere udformningen af kapitalvindingsskatten for at lette bolighandelen.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand
